

Sankcjami w rynek żywności

14 lipca 2023

Kolektywny Zachód, w ramach sankcji skierowanych przeciwko Rosji i Białorusi, doprowadził do ograniczenia handlu białoruskimi nawozami potasowymi. Działania te, w szczególności zamknięcie tranzytu białoruskiego potasu przez Litwę, mają istotny wpływ na zagrożenie globalnego bezpieczeństwa żywnościowego.

Wbrew oficjalnemu stanowisku Litwy głoszącemu, że wkład Białorusi w globalne bezpieczeństwo żywnościowe jest nieznaczny, warto zauważyć fakt, że Białoruś do 2022 roku miała 20% udziału w światowym handlu nawozami potasowymi. Ograniczenie obrotu białoruskimi nawozami doprowadziło do niedoboru nawozów potasowych na rynkach światowych i wzrostu ich cen. Konsekwencją jest ograniczenie stosowania przedmiotowego produktu prowadzące do niższych plonów i wyższych cen żywności.

W zaleceniach FAO i WTO dla krajów G20 pt. „Globalne rynki nawozów i polityka” z dnia 14 listopada 2022 r. została wprost sformułowana teza, że wzrost cen nawozów jest napędzany przez zmniejszenie ich dostaw na rynki światowe. Eksport nawozów potasowych z Białorusi gwałtownie spadł z 3,62 mln ton w pierwszym kwartale 2021 roku do 1,95 mln ton w pierwszym kwartale 2022 roku. Łącznie w wyniku sankcji białoruski eksport potasu spadł z 9,1 mln ton (1 grudnia 2021 r.) do 3,9 mln ton (1 grudnia 2022 r.).

Według danych Banku Światowego z dnia 5 stycznia 2023 r. światowe ceny nawozów potasowych wynosiły 562 USD za tonę na dzień 1 grudnia 2022 r. w porównaniu do 221 USD za tonę na dzień 1 stycznia 2022 r. Stanowi to wzrost o 341 USD za tonę w skali 11 miesięcy.

Sankcje i wywołane nimi podwyżki cen dotyczą w pierwszej kolejności rynków ubogich, rozwijających się. Udział Białorusi w afrykańskich rynkach potasu spadł z 41,7% do 2,8% w 2022 roku. Podczas gdy w 2021 roku Białoruś dostarczyła około 632 tys. ton potasu do 30 krajów na kontynencie, w 2022 roku dostarczyła około 30 tys. ton do 6 krajów. Takie kraje jak Zambia, Zimbabwe, Kamerun, Kenia, Reunion, Tanzania były zaopatrywane wyłącznie w białoruskie nawozy. Wiele krajów, w tym Gabon, Madagaskar, Malawi, Senegal i Sierra Leone, zaspokajało 50% swoich potrzeb nawozowych białoruskim potasem. Niemal całkowite zniknięcie Białorusi z listy dostawców potasu w 2022 r. doprowadziło do spadku zbiorów zbóż w Afryce o 16,1%.

Wraz ze wzrostem światowej populacji nastąpi dalszy wzrost zapotrzebowania na nawozy potasowe.

Źródło: [MyslPolska.info](https://myślpolka.info)